

spekterer vi. Hr. Poul Nødgaard glemte godt nok at gøre opmærksom på, at han var substitut, og derfor måtte han indkassere nogle spørgsmål. Men jeg nævner det bare, fordi jeg synes, det er et symptom.

Kl. 16.00

I går havde vi faktisk en forespørgsel – en meget principiel forespørgsel – om Banedanmarksadministrationen og Rigsrevisionens kritik af en minister, og denne forespørgsel var stillet til statsministeren. Her kom regeringspartierne med ordførere, som ikke sidder i Finansudvalget og derfor ikke var i stand til at indgå i debatten.

Det synes jeg bare jeg føler trang til at sige, for det har også noget at gøre med, hvilken respekt regeringen tillægger det parlamentariske arbejde. Og når man ikke behøver at tillægge det parlamentariske arbejde mere respekt end som så, er det jo netop udtryk for, at vi de facto har en flertalsregering. Derfor spiller parlamentet en stadig mindre og mindre rolle, for flertallet er inakt og man kan gøre næsten, som man har lyst til.

Det fører mig frem til argumentationen for lovforslaget her. Hr. Niels Helveg Petersen kom med en lang række gode argumenter for, hvorfor vi i andre sammenhænge har mindretalsbeskyttelse, og at det ikke ville skade at udvide denne form for mindretalsbeskyttelse til iværksættelse af det her lovforslag.

Med hensyn til at tro, at det skulle kunne blive misbrugt: Det er jo ikke sandsynligt. For det første er de andre former for mindretalsbeskyttelse ikke blevet misbrugt, og for det andet er forudsætningen for, at en undersøgelseskommission kan iværksættes, som lovforslaget beskriver det, at der er en ret stor dækning i Folketinget.

Det vil sige, at Enhedslisten ikke ville kunne kræve det selv, Enhedslisten og SF ville ikke kunne kræve det, Enhedslisten, SF og Radikale ville ikke kunne kræve det. Man ville faktisk skulle være i en situation, hvor stort set hele oppositionen gik sammen.

Selv om vi har en flertalsregering og meget bliver gennemført af det flertal, så er der ofte også forlig, der går videre. Og derfor er det meget usandsynligt, at man i ret mange sammenhænge ville kunne gøre brug af en sådan undersøgelseskommissions mulighed for mindretallets vedkommende. Men der er situationer, hvor Folketinget med et meget snævert flertal vedtager meget store beslutninger. Det kan være en

krig, man iværksætter. Det kan være en administration af sagen omkring Muhammedtegningerne, hvor flertallet har en forståelig – det fremgik også meget klart af ministerens redegørelse – og en meget klar interesse i ikke at blive undersøgt.

Derfor kan jeg godt forstå, at flertallet har den opfattelse, men ser man det ud fra et demokratisk synspunkt, må det jo være sådan, at en regering altid skal agere på en sådan måde, at den kan tåle at blive set efter i kortene. Det er jo ikke et spørgsmål om – hr. Poul Nødgaard var inde på det – at man skal kunne udlevere statshemmeligheder. Det er et spørgsmål om, at man skal kunne tåle at blive set efter i kortene; om den administration, man udøver, er i overensstemmelse med et retligt grundlag.

Derfor forstår jeg simpelt hen ikke betænkningerne fra flertallets side, og at man i den grad bruger sit flertal til at gennemtrumfe beslutninger med et meget snævert flertal og så bruger det samme flertal til at hindre, at beslutninger bliver set efter i kortene.

Jeg vil faktisk sige det på den måde, at det – stille og roligt – er en glidebane væk fra det, der egentlig er det parlamentariske grundlag for det arbejde, som Folketinget normalt udfører. Derfor vil jeg understrege det, som også hr. Niels Helveg Petersen var inde på, at i udvalgsarbejdet vil vi meget grundigt have undersøgt tilsvarende regler i andre landes parlamenter, sådan at vi forhåbentlig kan argumentere for og godtgøre over for flertallet, at det faktisk er meget almindeligt, at man i demokratiske lande har muligheder for, at mindretallet kan være med til – som instrument – at kunne undersøge en regerings forvaltning.

Jeg vil faktisk godt sige, at jeg tror, at den største værdi ved vedtagelse af forslaget her er den profylaktiske værdi, altså den forebyggende værdi: Hvis en regering ved, at mindretallet har mulighed for at foretage en kontrolundersøgelse, vil det også i sig selv være med til at fremme det, man kalder god regeringsførelse.

Så også af de bevæggrunde skal jeg selvfølgelig meget klart anbefale, at vi vedtager lovforslaget, men under alle omstændigheder vil jeg anbefale, at vi i udvalgsarbejdet får undersøgt, hvordan man gør i andre lande, sådan at det kan indgå i den videre behandling af lovforslaget.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren, og så er det fru Line Barfod som ordfører.